

Tipsheet Seksuele diversiteit

Op het terrein van seksuele diversiteit spelen er veel thema's die te relateren zijn aan mannenemancipatie. Hoe kunnen we in beleid, interventies, projecten en onderzoek werken met mannen, mannelijkheid en mannenemancipatie? Deze handreiking biedt tips en adviezen om in uw werk de rol van mannen een betekenisvolle plek te geven.

Het thema Seksuele Diversiteit is onder te verdelen in een enorme hoeveelheid deelonderwerpen. Het gaat over; de acceptatie van seksuele diversiteit; beeldvorming en bewustwording over seksuele diversiteit en genderdiversiteit. Maar op dit thema gaat het ook over; intimidatie en discriminatie; homofobie en veiligheid. Ondanks de veelzijdigheid van het thema Seksuele Diversiteit, dienen onderstaande tien tips als handvatten om in uw werkveld met mannenemancipatie aan de slag te gaan.

Vorbij de M/V indeling die
traditionele beelden van
mannelijkheid en
vrouwelijkheid voorschrijft

- 1. Erken dat er niet slechts twee mogelijkheden zijn op het gebied van gender identiteit en seksuele identiteit.** Er is gelukkig groeiende aandacht voor mensen die zich niet herkennen in de tweedeling man-vrouw en/of hetero-homo, zoals transgenders, queers, interseksuelen, biseksuele en aseksuele mensen. Het huidige denken in binariteit: man of vrouw en hetero- of homoseksueel moet doorbroken worden. Wees je bewust van alle variaties die er bestaan. Daarnaast gaat het over zelfidentificatie. Iemand die zich bijvoorbeeld biseksueel gedraagt, identificeert zichzelf mogelijk niet op die manier of anders om.
- 2. Bedenk dat de verruiming van gendernormen ook ruimte oplevert voor heteroseksuele jongens en mannen.** In het verruimen van gendernormen en beelden van mannen en mannelijkheid wordt vaak alleen gekeken naar wat dit oplevert voor niet-heteroseksuele jongen en mannen. Maar de winst van de verruiming zit ook in de bevrijding van huidige beperkte heteroseksuele verwachtingspatronen voor heteroseksuele jongens en mannen.
- 3. Wees solidair met de homobeweging.** Mannen hebben een heleboel van hun huidige vrijheid te danken aan de verworvenheden van de homobeweging. De ruimte die er nu is om man-zijn op verschillende manieren vorm te geven en te uiten is voor een flink deel beïnvloedt door de homobeweging.
- 4. Waak voor een witte heteroseksuele normering.** Waak voor een heteroseksuele en witte norm in de uitgangspunten van het beleid, project of initiatief. Projecten, beleid, onderzoek en andere initiatieven kunnen (onbewust) ontwikkeld zijn vanuit de stereotype opvattingen en beelden over mannen, relaties en bijvoorbeeld gezinnen. Hierdoor kunnen veel mensen (onbedoeld) worden buitengesloten van projecten of negatieve effecten ervaren van beleid.

5. **Wees je bewust van je eigen normen, waarden en (onbedoelde) vooroordelen.** Wees in het creëren van beleid, projecten en initiatieven altijd bewust van je eigen normen, waarden en (onbedoelde) vooroordelen over gender en sekse. Sta stil bij de impliciete normen en waarden die je (onbedoeld) meegeeft. Sta in cliëntencontact open tegenover het brede spectrum van gender identiteit en seksuele identiteit. Plaats mensen bijvoorbeeld niet direct in het hokje homoseksueel als ze aangeven niet-hetero te zijn.
6. **Verbind vrouwenemancipatie, LHBT-emancipatie en mannenemancipatie met elkaar.** In het emancipatiebeleid worden vrouwenemancipatie, mannenemancipatie en LHBT-emancipatie vaak nog als aparte beleidsterreinen benaderd. Natuurlijk zijn er verschillen aan te wijzen, maar er is vooral ook veel overlap tussen deze deelsterreinen te zien. Het meer in samenhang brengen van deze beleidsterreinen kan ook bijdragen aan de normalisering en acceptatie van seksuele diversiteit.
7. **Hou oog voor de kwetsbare positie van minder bekende vormen van seksuele en gender diversiteit.** In beleid, cursussen en voorlichting over seksuele en genderdiversiteit is specifieke aandacht voor de kwetsbare positie van minder bekende vormen van seksuele en gender diversiteit nodig. Denk hierbij bijvoorbeeld aan biseksualiteit, transgender, queer, en interseks.
8. **Blijf onverminderd inzetten op de aanpak van intimidatie, discriminatie en geweld tegen niet-hetero's.** Ondanks dat Nederland relatief hoog scoort op de acceptatie van seksuele en genderdiversiteit is er nog altijd sprake van een ambivalente houding tegen over niet-hetero's. Onverminderde inzet voor de aanpak van discriminatie en geweld tegen niet-hetero's en projecten en campagnes gericht op bewustwording en acceptatie blijven dan ook nodig.
9. **Stop met de huidige M/V Seksregistratie.** Het gaat over het kwetsende en discriminerende effect van het plaatsen van mensen in (vaak) twee hokjes M/V en de noodzaak en het nut van het registreren van iemand zijn sekse. Personen die niet vallen binnen de binaire categorieën mannen of vrouwen vallen hiermee letterlijk buiten de hokjes. Het (deels) afschaffen van de seksregistratie kan bijdragen aan een vergoot maatschappelijk bewustzijn voor diversiteit aan gender en sekse, en aan meer vrijheid voor individuen om te kunnen zijn wie ze zijn. Seksregistratie wordt daarom verruimd naar meer dan twee opties of afgeschaft op plekken waar dit nodig is.
10. **Maak gebruik van rolmodellen.** Voor de acceptatie van de bestaande seksuele diversiteit is het belang om te werken aan bewustwording op zowel het niveau van het individu, de gemeenschap als de samenleving als geheel. De ervaringen en levensverhalen van rolmodellen kunnen alternatieven bieden dan de traditionele gender en seksuele identiteit die we in samenleving geacht worden te nemen.

Meer lezen?

Wilt u meer lezen over mannenemancipatie? Emancipator heeft een handelingsperspectief ontwikkeld met achtergrondinformatie over mannenemancipatie en de thema's: Arbeid & Zorg, Geweld & Veiligheid, Seksualiteit en Seksuele Diversiteit. Kijk op de website www.emancipator.nl voor meer factsheets, infographics en informatie over experts en projecten op het thema Seksuele Diversiteit.

Colofon

Auteurs: Hanna Harthoorn en Veerle Weustink
Downloaden: www.emancipator.nl
Amsterdam, juni 2016

©Emancipator, voor mannen en emancipatie, 2016

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door financiering van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.